

KAUNO TECHNOLOGIJOS UNIVERSITETAS
INFORMATIKOS FAKULTETAS
TAIKOMOSIOS INFORMATIKOS KATEDRA

DISKREČIOSIOS STRUKTŪROS (P170B008)
KURSINIS DARBAS
Užduoties nr. B22

Atliko:

IF-8/1 gr. studentas
Tomas Odinas

Priėmė:

Lekt. Audrius Nečiūnas

KAUNAS

2019

Turinys

1. Turinys

Turinys.....	2
2. Užduotis (nr. 22)	3
3. Užduoties analizė.....	3
4. Programos algoritmo aprašymas	3
5. Programos tekstas	3
PIRMAS TESTAS	4
ANTRAS TESTAS	5
TREČIAS TESTAS	6
6. Išvados	7
7. Šaltinių sąrašas.....	7

2. Užduotis (nr. 22)

Sudaryti algoritmą ir programą, randančią trumpiausią kelią svoriniame grafe, kurio briaunų svoriai gali būti ir neigiami.

3. Užduoties analizė

Trumpiausio kelio paieška gali būti atliekama Deikstros, A*, Floyd-Warshallo, Bellmano-Fordo algoritmais. Deikstros ir A* algoritmai netinkami grafiui kuriame svoriai gali būti neigiami. Pasirinkau Bellmano-Fordo algoritmą dėl jo panašumo į Deikstros algoritmą.

Uždavinys. Duotas orgrafas $G = (V, U)$, kur V – viršūnių, o U – lankų aibės ir pradinė viršūnė. Suskaičiuoti masyvus d ir $prec$. Taip pat sudaryti trumpiausią maršrutą tarp pradinės ir pasirinktos viršūnės.

Metodo idėja. Metodas panašus į Deikstros algoritmą. Norint suprasti metodo esmę reikia panagrinėti, kodėl Deikstros algoritmas netinkamas grafiui su neigiamais svoriais. Pagal Deikstros algoritmo idėją per kiekvieną išorinio ciklo iteraciją nusistovi 1 viršūnė – tai reiškia, kad nebebus rastas trumpesnis kelias iki jos, nes papildomi žingsniai „kainuos“ daugiau. Toks „godus“ algoritmo principas neatsižvelgia į tai, jog gali būti atrastas neigiamas lankas kuris sutrumpins atstumą. Bellmano-Fordo algoritmas sprendžia šią problemą atstumus iki viršūnių peržiūrėdamas $n-1$ kartą (n -viršūnių skaičius). Algoritmo sudėtingumas $O(|V|*|U|)$.

4. Programos algoritmo aprašymas

Programa suskaičiuoja d ir $prec$ masyvus iš kurių sudaromas trumpiausias kelias tarp pasirinktų viršūnių porų.

Pradiniame žingsnyje inicializuojami d ir $prec$ masyvai. d masyvo elementai parenkami begalybės, kad algoritmo metu galėtume atstumus mažinti, o $prec$ 0, nes pagal programos implementaciją viršūnių numeracija prasideda nuo 1.

Toliau $n-1$ kartą einama per visas viršūnes ir tikrinama ar galima sumažinti atstumus nuo pradinės viršūnės iki einamosios. Jei atstumą sumažinti galima, atnaujinami d ir $prec$ masyvai.

Po $n-1$ iteracijų d masyve yra saugomi trumpiausi atstumai nuo pradinės viršūnės, o $prec$ viršūnės iš kurių buvo ateita į pastarąsias.

Iš d ir $prec$ masyvų atkuriamas trumpiausias kelias nuo pradinės ir galinės viršūnių ir programa baigia darbą.

5. Programos tekstas

Pagrindinė funkcija:

```
function calculatePath(start, end) {  
  let structure = getAdjacencyStructure();  
  let nodes = structure[0];  
  let edges = structure[1];  
  
  //initialization
```

```

let prec = Array(nodes.length).fill(0);
let d = Array(nodes.length).fill(Infinity);
d[start - 1] = 0;
prec[start - 1] = start;
//--

//Bellman-Ford algorithm
for (let i = 0; i < nodes.length - 1; i++) //i N-1 times
  for (let j = 0; j < nodes.length; j++) //j nodes
    for (let k = 0; k < edges[j].length; k++) //k edges
      if (d[nodes[j][k] - 1] > edges[j][k] + d[j]) {
        d[nodes[j][k] - 1] = edges[j][k] + d[j];
        prec[nodes[j][k] - 1] = j + 1;
      } //--

showResult(d, prec, start, end);
}

```

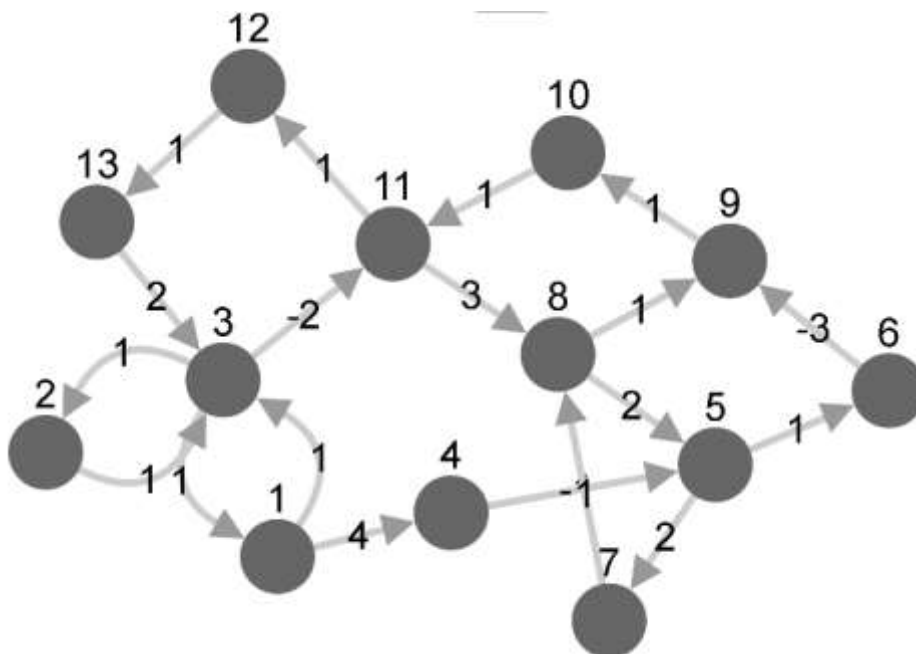
Pilnas programos kodas: <https://github.com/d0ubletr0uble/d0ubletr0uble.github.io>

Testavimo pavyzdžiai

Buvo panaudoti trys testavimo pavyzdžiai:

Pirmas testas

Duotas orgrafas:

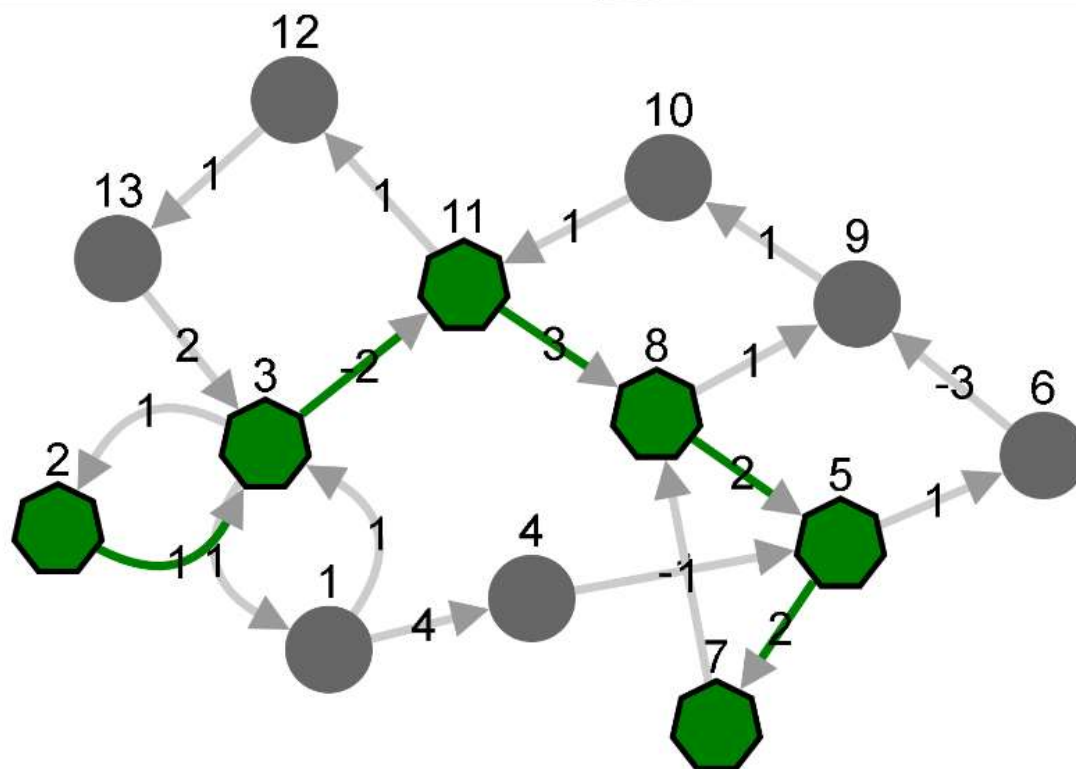
Rasti trumpiausią kelią nuo 2 iki 7 viršūnės.

Rezultatai:

result: 2,3,11,8,5,7

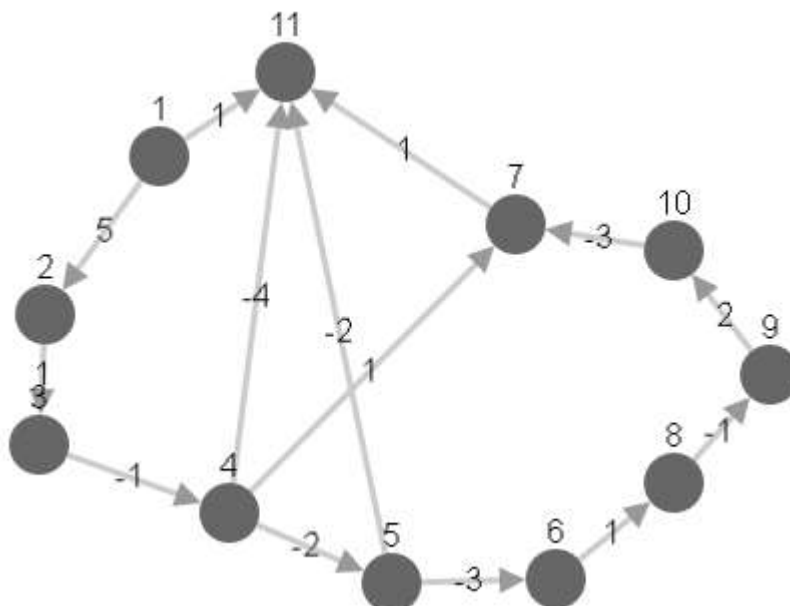
d: 2,0,1,6,4,5,6,2,2,3,-1,0,1

```
prec: 3,2,2,1,8,5,5,11,6,9,3,11,12
```


Antras testas

Duotas orgrafas:

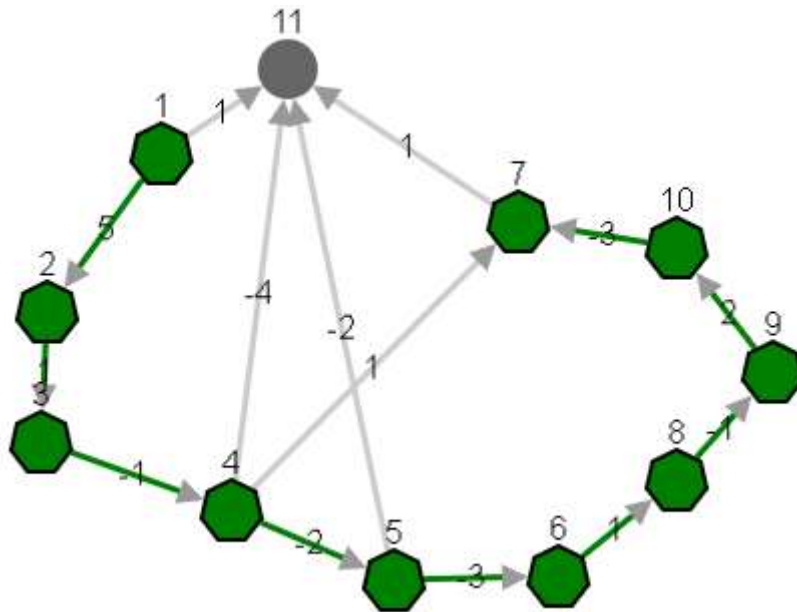

Rasti trumpiausią kelią nuo 1 iki 7 viršūnės.

result: 1,2,3,4,5,6,8,9,10,7

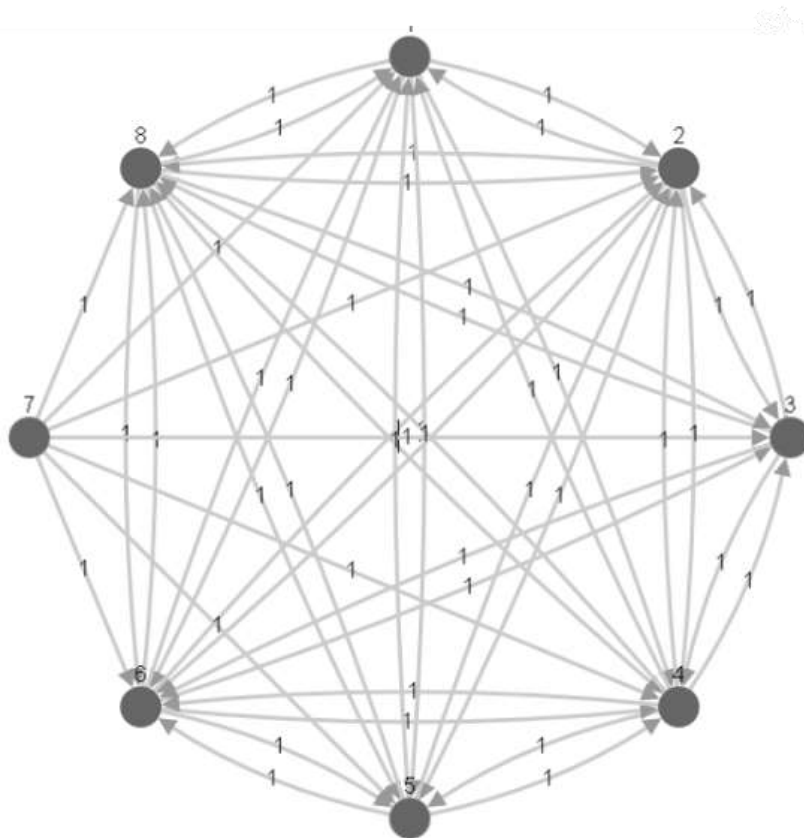
d: 0,5,6,5,3,0,-1,1,0,2,0

prec: 1,1,2,3,4,5,10,6,8,9,7

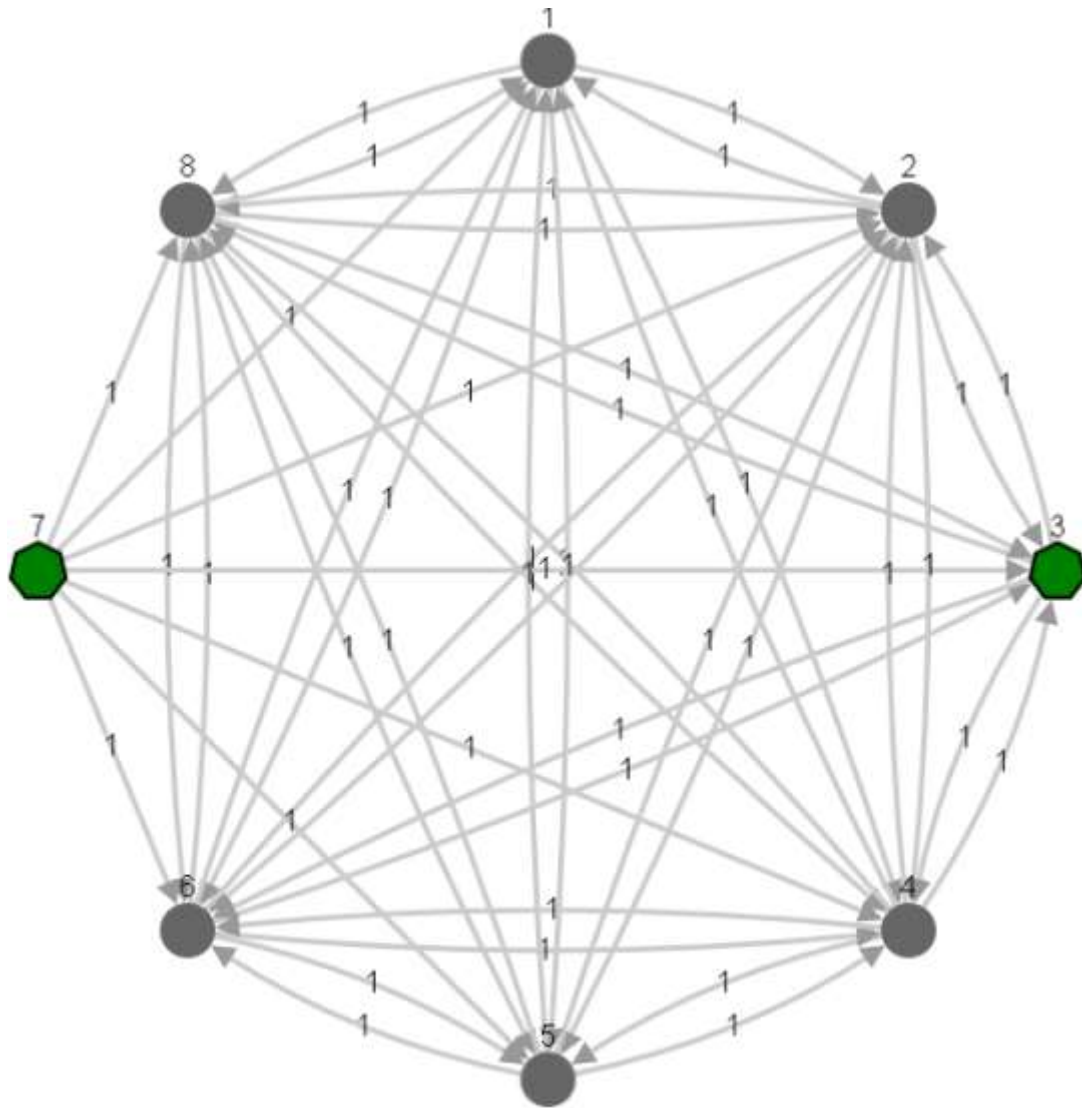
Trečias testas

Duotas orgrafas:

Rasti trumpiausią kelią tarp 3 ir 7

Result: Path doesn't exist :(

6. Išvados

Programa veikia teisingai. Išskirtinis atvejis, kai susidaro neigiamų lankų ciklas – tada vis galima trumpinti nueitą kelią ir programa niekad nesustoja. Bellmano-Fordo algoritmas tokios problemos nesprenžia. Algoritmo sudėtingumas $O(|V|*|U|)$ (čia V -viršūnių sk., U -lankų sk.).

Programa parašyta su JavaScript, todėl ją galima naudotis ir mobiliuosiuose įrenginiuose.

7. Šaltinių sąrašas

1. Bang-Jensen, Jørgen; Gutin, Gregory (2000). "Section 2.3.4: The Bellman-Ford-Moore algorithm". Digraphs: Theory, Algorithms and Applications (First ed.). ISBN 978-1-84800-997-4.
2. Franz M, Lopes CT, Huck G, Dong Y, Sumer O, Bader GD Bioinformatics (2016) 32 (2): 309-311 first published online September 28, 2015 doi:10.1093/bioinformatics/btv557 <https://academic.oup.com/bioinformatics/article/32/2/309/1744007>